

Flora- en faunaquickscan aan de Vosseven in opdracht van G.G.J. Frederix te Wanssum

In opdracht van:
dhr. G.G.J. Frederix

27 augustus 2013
J.P.M. Hovens en G. Lenstra

Faunaconsult
Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
Tel: 077-4642999
www.faunaconsult.nl

Inhoud

1	Inleiding.....	2
2	Beleidskader.....	3
2.1	Inleiding.....	3
2.2	Flora- en faunawet.....	3
2.3	Natuurbeschermingswet 1998.....	4
3	Werkwijze.....	6
3.1	Beschrijving van het plangebied.....	6
3.2	Veldinventarisatie.....	6
4	Resultaten inventarisatie.....	8
4.1	Resultaten beleidsinventarisatie.....	8
4.2	Resultaten veldinventarisatie.....	12
5	Effecten van de voorgenomen ingreep.....	14
5.1	De ingreep.....	14
5.2	Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied.....	14
5.3	Effecten op de das.....	14
5.4	Effecten op vogels.....	15
5.5	Effecten op de EHS en beschermde natuurgebieden.....	15
6	Consequenties vanuit de wet- en regelgeving.....	16
6.1	Flora- en faunawet.....	16
6.2	Overige regelgeving.....	16
	Literatuur.....	17

1 Inleiding

Onderzoeksvragen

Arvalis heeft namens dhr. G.G.J. Frederix aan ecologisch adviesbureau Faunaconsult opdracht gegeven voor het uitvoeren van een flora- en faunaquickscan op een locatie aan de Vosseven te Wanssum. Op deze locatie zal een varkenshouderij met bedrijfswoning worden gebouwd.

Faunaconsult is gevraagd het volgende aan te geven:

- welke beschermde dieren en planten komen voor in het plangebied
- welke effecten heeft de voorgenomen ingreep
- kunnen negatieve effecten zoveel mogelijk worden gemitigeerd (verzacht)
- welke eventuele gevolgen zijn er met betrekking tot de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Natuurbeschermingswet en de EHS en op welke wijze kunnen die worden gecompenseerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige beleidskader en van de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven en in hoofdstuk 5 de effecten van de voorgenomen ingreep op de aanwezige natuurwaarden. Hoofdstuk 6 behandelt de consequenties van wet- en regelgeving.

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het natuurbeleid van de diverse overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het plangebied. Het natuur- en soortenbeleid is in Nederland geregeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Hiermee wordt onder andere invulling gegeven aan de Europese wet- en regelgeving, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Stb. 1998, 402) is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet bundelt onder meer de bepalingen over soortenbescherming die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, namelijk de Vogelwet 1936, de Jachtwet, (de oude) Natuurbeschermingswet, de Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

- algemene soorten (FF1);
- overige soorten (FF2);
- streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' –zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld: altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden, bijvoorbeeld door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven. Voor ingrepen waarvoor geen goedgekeurde gedragscode bestaat, moet ten aanzien van verblijfplaatsen van beschermde soorten uit de categorie 'overige soorten', een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen 'geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

De categorie 'streng beschermde soorten' omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Voor de categorie 'streng beschermde soorten' wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor bijlage 1 soorten wordt getoetst aan de volgende drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:

- Onderzoek en onderwijs;
- Repopulatie en herintroductie;
- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van openbaar belang;
- Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom;
- Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
- Bestendig gebruik;
- Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets en aan alle drie moet worden voldaan. Als het gaat om een ontheffingsaanvraag in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en het gaat om streng beschermde soorten en/of vogels, dan wordt extra getoetst op een vierde criterium:

4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van streng beschermde soorten uit Bijlage IV van de Habitatrictlijn ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Habitatrictlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Volksgezondheid of openbare veiligheid
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van vogels ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer
- Volksgezondheid of openbare veiligheid.

2.3 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurbeschermingswet 1998 beschermt verschillende soorten gebieden

De eerste Natuurbeschermingswet in Nederland dateert van 1967, deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen, onder andere door het aanwijzen van Beschermde Natuurmonumenten. Deze oorspronkelijke natuurbeschermingswet is in 1998 vervangen en sindsdien richt de wet zich nog uitsluitend op de bescherming van gebieden.

De bepalingen van de Europese Vogel- en Habitatrictlijn (tezamen genoemd “Natura 2000”) zijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Zodoende is het Europese beleid ten aanzien van natuurbescherming in de Nederlandse wet verankerd. De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van de volgende soorten gebieden:

- Vogel- en Habitatrictlijngebieden (samen zijn dit de Natura 2000-gebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Wetlands (RAMSAR Conventie).

De Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder op de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. In de richtlijn worden nadere regels gesteld aan de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten. Een aantal gebieden is hierbij aangewezen als speciale beschermingszone. Deze

gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het ecologische netwerk van natuurgebieden in Europa. Voor beschermde vogelsoorten kan geen ontheffing worden aangevraagd voor uitvoering van werkzaamheden.

De Habitatrictlijn

De Habitatrictlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats, habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van deze richtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Bijlage IV vermeldt in het wild voorkomende kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die strikt beschermd moeten worden.

Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn vormen samen Natura 2000. Alle lidstaten van de Europese Unie wijzen beschermde natuurgebieden aan die waardevol zijn voor het behoud van biodiversiteit in Europa. Nederland zal aan de hand van een vergunningstelsel de zorgvuldige afweging maken rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van LNV. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheersplannen opstellen. Deze beheersplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de aanwijzing van Natura 2000-gebieden zullen Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met zo'n aanwijzing komen te vervallen. De buiten de Natura 2000 gebieden gelegen Beschermde Natuurmonumenten blijven bestaan. Beschermde Natuurmonumenten zijn als zodanig aangewezen vanwege de aanwezigheid van grote ecologische waarden.

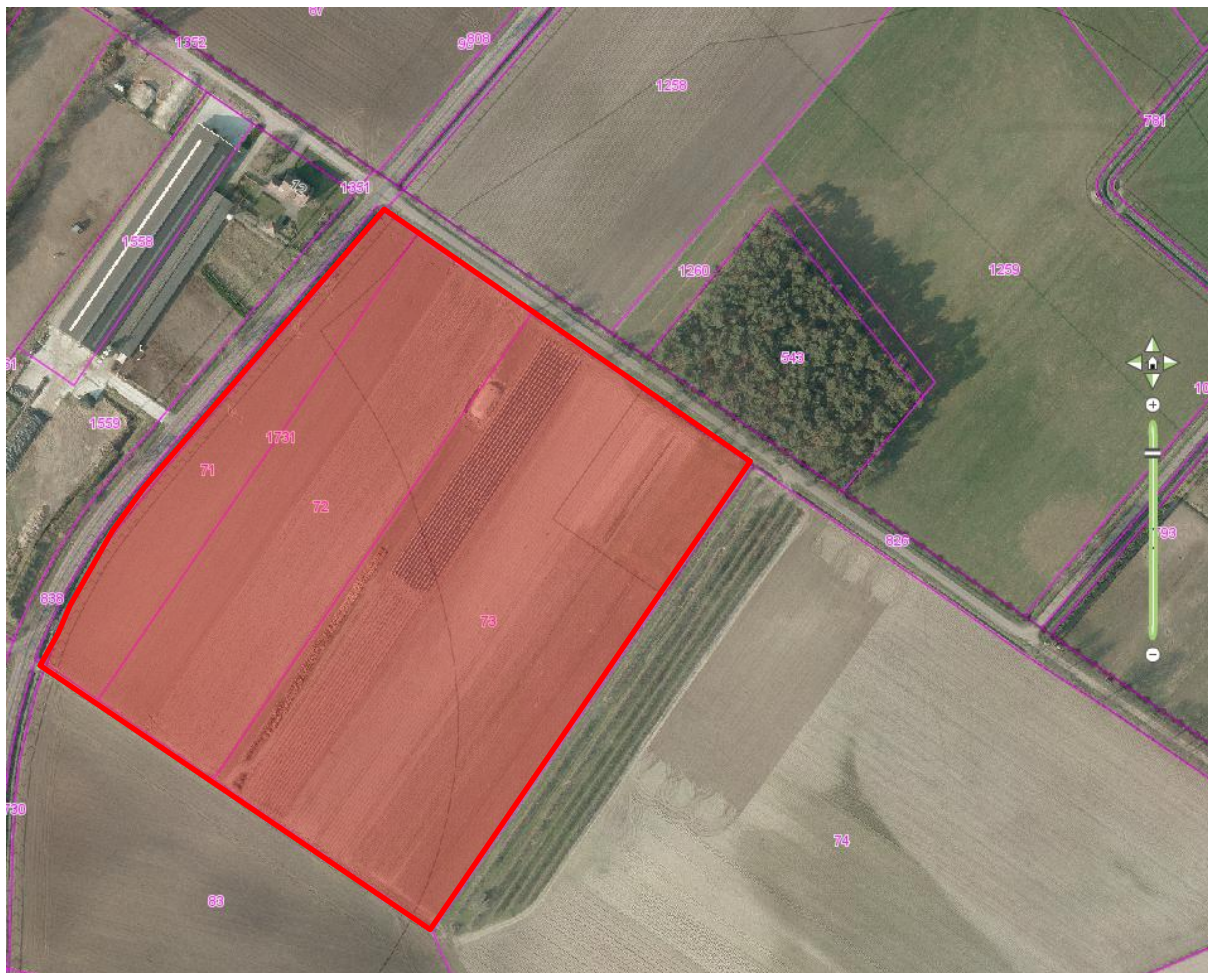
Wetlands (RAMSAR Conventie)

De Ramsar-conventie is een internationale overeenkomst inzake watergebieden (draslanden) die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als woongebied voor watervogels. Een groot deel van deze beschermde wetlands is in Nederland ook al als Natura 2000 gebied aangewezen.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is circa 5,2 hectare groot en is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Het plangebied (rood ingekleurd).

Het plangebied bestaat uit een akker die tijdens het veldbezoek werd gebruikt voor de teelt van gladiolen, pioenrozen en walnoten. Daarnaast lag tijdens het veldbezoek een groot deel braak, terwijl een ander deel werd gebruikt als crossbaan. Aan de noordzijde (langs de weg Vosseven) bevinden zich enkele jonge zwarte elzen. In het plangebied groeien kruiden en grassen als varkensgras, melganzevoet, boerenwormkruid, bijvoet, gewone reigersbek, vlasbekje, duizendblad, perzikkruid, kaal knopkruid, moesdistel, ridderzuring en kompassla.

Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich een akker waarop rozen worden geteeld en aan de noordoostzijde bevindt zich een grove dennenbos met een ondergroei van brede stekelvarens en Amerikaanse vogelkers. De rest van de omgeving rondom het plangebied bestaat uit akkers.

3.2 Veldinventarisatie

Op 13 augustus 2013 heeft Faunaconsult het plangebied en directe omgeving bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten. Alle

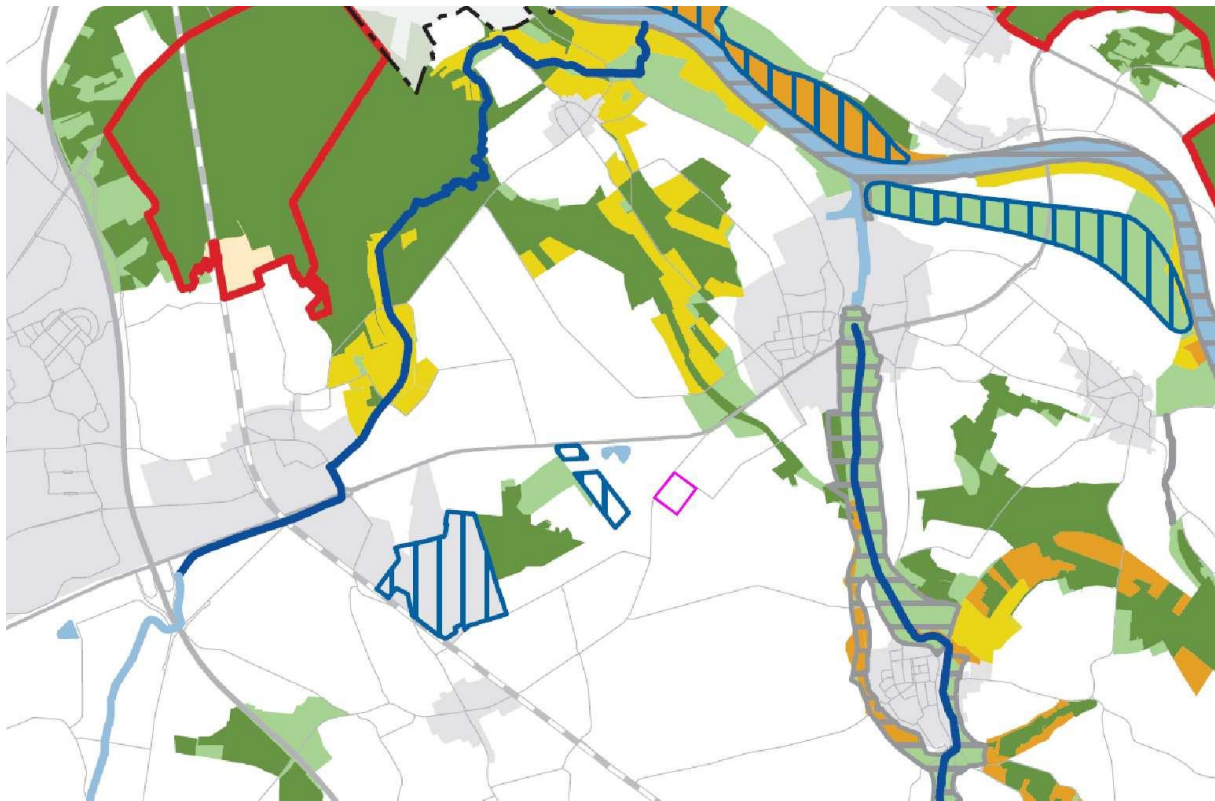
beschermde planten in het plangebied zijn in kaart gebracht. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) beschermde zoogdieren, reptielen en amfibieën. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Aan de hand van relevante verspreidingsgegevens (Limpens et al., 1997; Bos et al., 2006; Limpens et al., 1997; RAVON, 2001, 2003, 2004, 2006, 2007, 2010 en 2011; Huizenga et al., 2010; Van Roomen et al., 2000 en SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002, Van Buggenum et al., 2009 en www.waarneming.nl) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

Omdat er tijdens het veldbezoek dassenprenten in het plangebied werden aangetroffen, is de omgeving van het plangebied in een straal van 500 meter afgezocht naar dassenburchten. Daarnaast is aan een omwonende agrariër gevraagd of er dassenburchten in de directe omgeving van het plangebied bekend zijn. De door hem beschreven burchtlocatie op circa 670 meter ten noordoosten van het plangebied is daarop bezocht.

4 Resultaten inventarisatie

4.1 Resultaten beleidsinventarisatie

Het plangebied bevindt zich buiten de EHS (Ecologische HoofdStructuur). De dichtstbijzijnde onderdelen van de EHS bevinden zich op circa 550 meter ten zuidwesten en ten oosten van het plangebied; de dichtstbijzijnde onderdelen van de POG bevinden zich op circa 380 meter ten westen en ten noorden van het plangebied. Zie figuur 2.

Legenda

Perspectief 1:

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

- Bos- en natuurgebied
- Nieuwe natuurgebied
- Beheersgebied
- Overige functies in de EHS
- Ecologisch water
- Beschermd natuurmonument
- Natura 2000 gebied

Aanvullende categorie

- Zoekgebied ecologische verbinding
- Hamsterkernleefgebied
- Ecologische verbindingzone
- Landbouw in Robuuste verbinding
- Ontgrondingen
- Beek met specifiek ecologische functie
- Water
- Provinciegrens

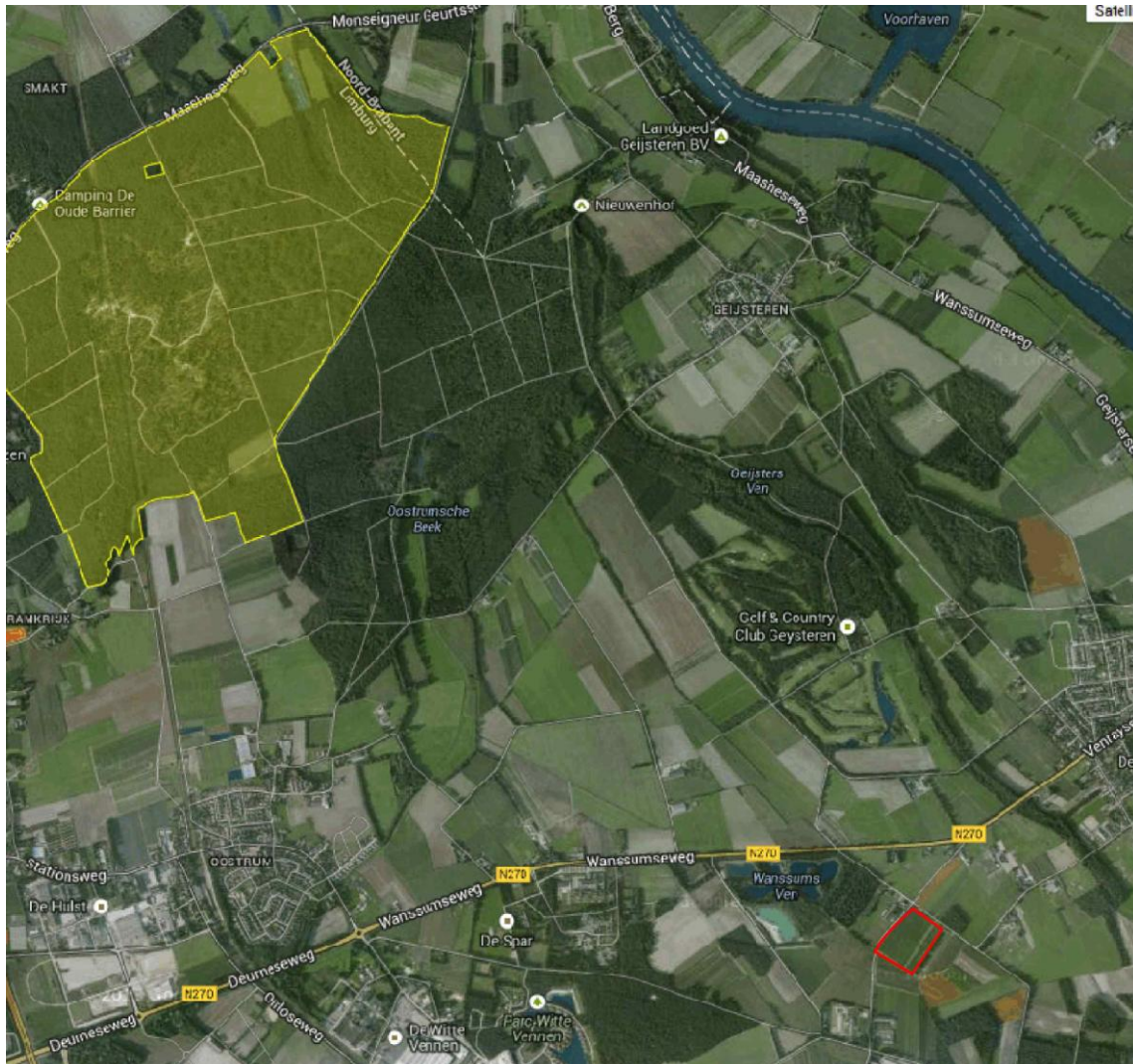
Perspectief 2:

Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

- Provinciale Ontwikkelingszone Groen

Figuur 2. Ligging van het plangebied (roze omlijnd) ten opzichte van de EHS, POG en andere beschermde gebieden.

Het dichtst bij het plangebied gelegen Natura 2000-gebied is 'Boschhuizerbergen' (zie figuur 3). Dit ligt circa 3,2 kilometer ten noordwesten van het plangebied.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000 gebied 'Boschhuizerbergen' (geel weergegeven).

Natura 2000-gebied 'Maasduinen' ligt op circa 4,8 kilometer ten noordoosten van het plangebied (zie figuur 4).

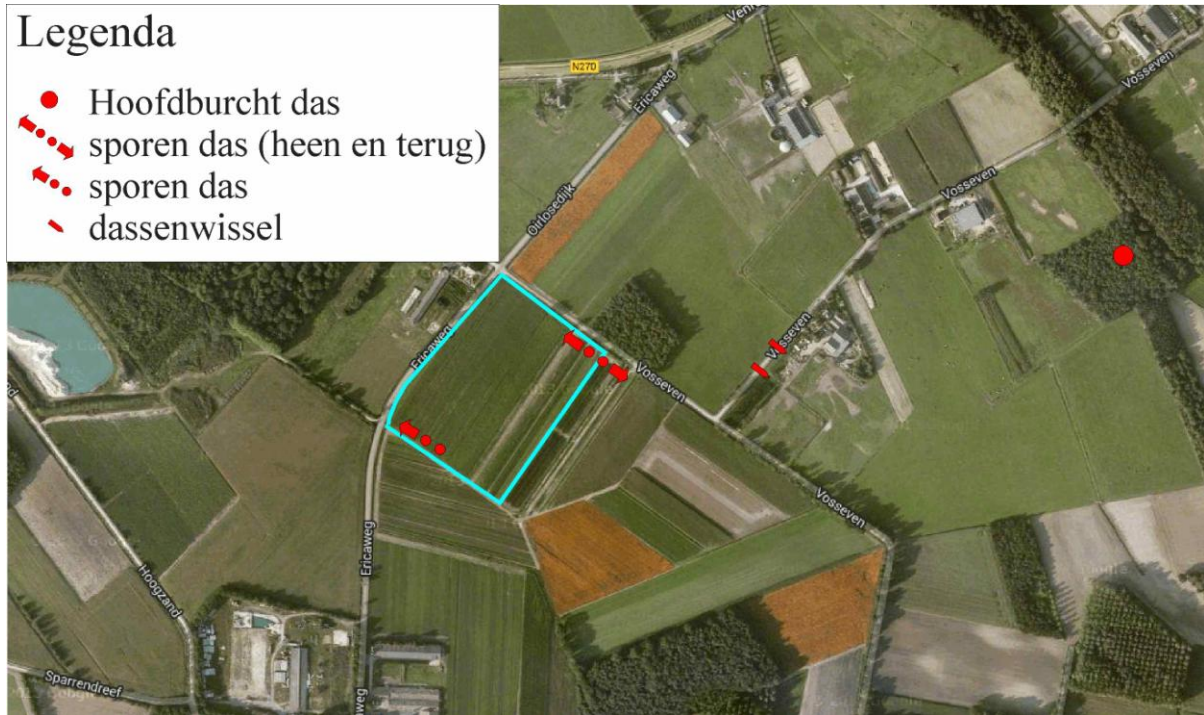
Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000 gebied ‘Maasduinen’.

Het dichtstbij gelegen Beschermd Natuurmonument is ‘Rouwkuilen’; dit ligt op circa 10 kilometer ten westen van het plangebied. Het dichtstbij gelegen Wetland is ‘Deurnese Peel’ dat op circa 13 kilometer ten zuidwesten van het plangebied ligt.

4.2 Resultaten veldinventarisatie

Zoogdieren

In het plangebied bevinden zich vrijwel geen bomen en struiken en geen gebouwen, waardoor er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn te verwachten. Tijdens het veldbezoek werden op twee plekken prenten van een volwassen das aangetroffen. Daarnaast werden enkele dassenwissels en een dassenburcht op grotere afstand van het plangebied aangetroffen. Deze dassenburcht bevatte meer dan 10 goed belopen pijpen en betreft dus duidelijk een hoofdburcht (familieburcht). Alle locaties met dassenwaarnemingen zijn weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Waarnemingen van dassen (het plangebied is blauw omlijnd).

Sporen, wissels, uitwerpselen etc. van andere overige zoogdieren, die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' of 'overige soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Wel zijn er enkele konijnenholen en vele pootafdrukken van konijn en haas in het plangebied aangetroffen. Tabel 1 geeft de zoogdiersoorten weer die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben.

Tabel 1. Beschermde zoogdiersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X		
Haas (<i>Lepus europaeus</i>)	X		
Das (<i>Meles meles</i>)			X

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Vogels

Omdat er geen bomen met holten en geen gebouwen in het plangebied aanwezig zijn, is het uitgesloten dat er tijdens het broedseizoen 'omgevingsscansoorten' in het plangebied broeden. Omgevingsscansoorten zijn vogels waarvan Dienst Regelingen (2009b) een omgevingsscan eist. Om dezelfde reden en omdat er geen roofvogelkasten etc. aanwezig zijn, is het ook uitgesloten dat er in en rond het plangebied jaarrond beschermde vogelnesten aanwezig zijn. Wel is te verwachten dat er tijdens het broedseizoen diverse akker- en weidevogels in het plangebied broeden. De Provincie Limburg heeft het voorkomen van bijzondere broedvogelterritoria in en rond het plangebied in 2003 in kaart gebracht (www.natuurgegevensprovincielimburg.nl). In het km-hok waarin zich het plangebied bevindt, werden daarbij één steenuilterritorium, één buizerdenterritorium en één torenvalkterritorium waargenomen (zoals gezegd is het uitgesloten dat deze in of nabij het plangebied broeden). Broedvogelterritoria van overige strenger beschermde vogels werden niet waargenomen.

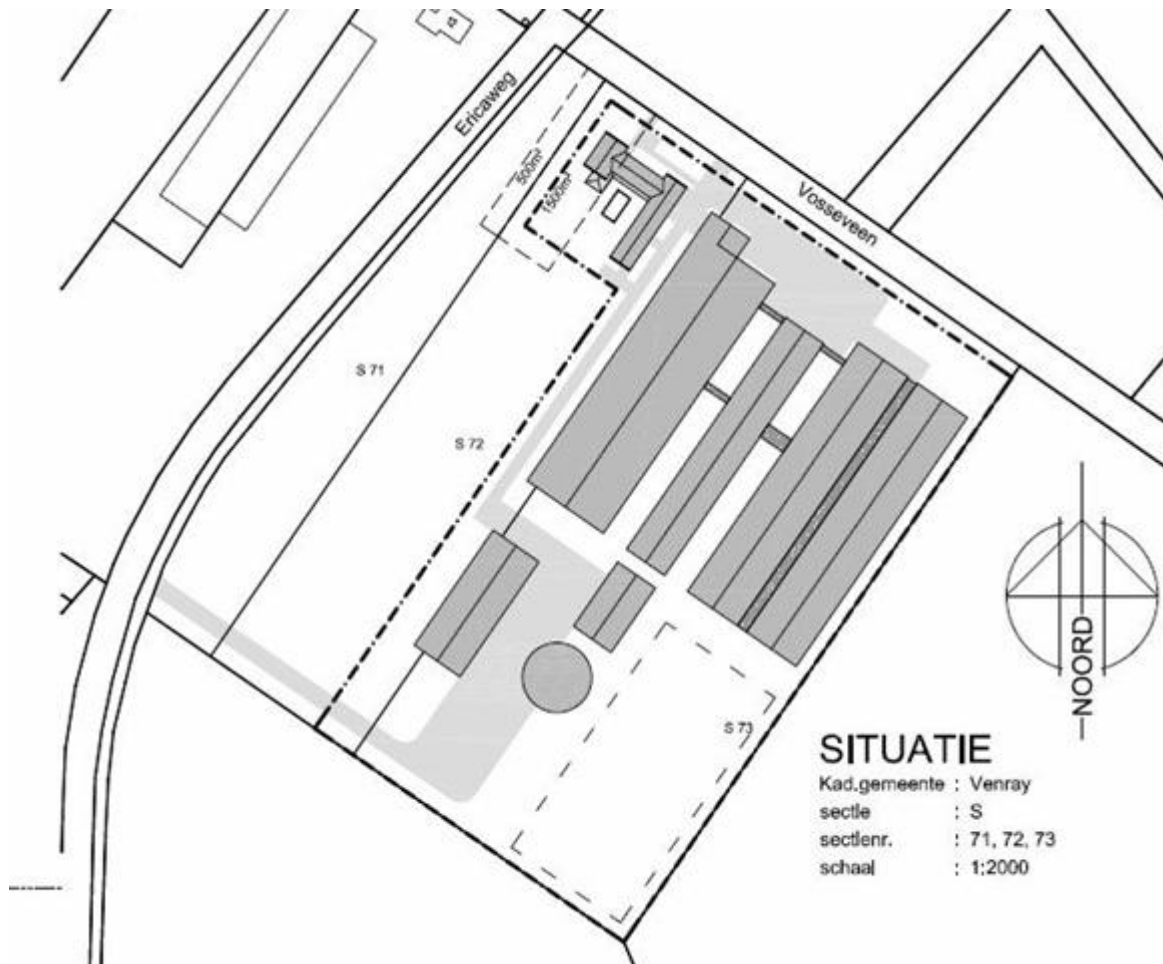
Overige beschermde soorten

In het plangebied zijn geen wateren aanwezig. Het voorkomen van vissen of voortplantingswateren van amfibieën is daardoor uitgesloten. Voor amfibieën en reptielen zijn geschikte landhabitats afwezig. Tijdens het veldbezoek werden er geen beschermde plantensoorten waargenomen (zie paragraaf 3.1). In 2003 bracht de Provincie Limburg het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied in kaart. Beschermde planten bleken toen eveneens afwezig te zijn (www.natuurgegevensprovincielimburg.nl). Overige beschermde soorten zijn eveneens afwezig in het plangebied.

5 Effecten van de voorgenomen ingreep

5.1 De ingreep

Op de locatie zal een varkenshouderij met bedrijfswoning worden gebouwd. Een ontwerptekening van de voorgestane situatie is weergegeven in figuur 6.

Figuur 6. Voorgestane situatie in het plangebied

5.2 Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied

Door het bouwrijp maken en bebouwen van het plangebied zal het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde zoogdieren deels (tijdelijk) verdwijnen. Holen en individuen van algemeen voorkomende zoogdieren zullen hierbij mogelijk worden verstoord of verdwijnen.

5.3 Effecten op de das

De dichtst bij het plangebied gelegen dassenburcht bevindt zich op zo'n 670 meter afstand van het plangebied (zie figuur 5). Het is waarschijnlijk dat de in het plangebied aangetroffen dassensporen afkomstig zijn van een volwassen das uit deze burcht. Doordat de burcht in een bos ligt, dat wordt omringd door tientallen hectaren begraasde weilanden (de voorkeurs habitat van de das) en akkers, is er voldoende voedsel voor de burchtbewoners aanwezig. Het plangebied is momenteel onaantrekkelijk als foerageergebied voor dassen (akkers die worden gebruikt voor de teelt van voor dassen oninteressante gewassen). Uit het feit dat er alleen aan de randen van het plangebied dassensporen zijn

gevonden en alleen nabij de weilanden vaste dassenwissels zijn gevonden, valt op te maken dat het plangebied voor de das geen bijzondere waarde heeft. Er zijn daardoor geen negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op de das te verwachten.

5.4 Effecten op vogels

Het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde vogels zal deels verdwijnen. Voor al deze soorten biedt de directe omgeving van het plangebied echter voldoende andere foerageergebieden. Door de vegetatie buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) te verwijderen, wordt schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels voorkomen.

5.5 Effecten op de EHS en beschermde natuurgebieden

Het plangebied bevindt zich op ruime afstand (enkele honderden meters) van de EHS en POG en op ruime afstand (minimaal circa 3,2 kilometer) van beschermde natuurgebieden. Het is daardoor niet te verwachten dat de voorgenomen plannen een negatief effect hebben op de natuurwaarden in beschermde natuurgebieden of de EHS.

6 Consequenties vanuit de wet- en regelgeving

6.1 Flora- en faunawet

Beschermde dieren uit de categorie ‘algemene soorten’: vrijstelling

Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren van de categorie ‘algemene soorten’ voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van ‘AMvB artikel 75’ van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Algemene vogels: geen directe schade

Indien de te verwijderen vegetatie buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) wordt verwijderd, wordt schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels voorkomen. Er hoeft voor vogels daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Das: geen overtredingen op de Flora- en faunawet

De beoordeling van de status van het plangebied voor de das voldoet aan de voor de das opgestelde soortenstandaard (Dienst Regelingen 2012). Het plangebied heeft voor de das geen bijzondere waarde. In het plangebied is, in de zin van de Flora- en faunawet, daarom geen vaste rust- en verblijfplaats van de das aanwezig. Voor de das hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

6.2 Overige regelgeving

Omdat er geen negatieve effecten op de EHS zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid. Omdat er geen negatieve effecten op overige beschermde natuurgebieden zijn te verwachten, is er geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet (ex artikel 19d lid 1).

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; European Invertebrate Survey, Leiden.
- Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraeds en A.J.W. Lenders (red.). 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Dienst Regelingen. 2012. Soortenstandaard Das *Meles meles*. Ministerie van Economische zaken.
- Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen en L.S.G.M. Verheggen (red.). 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Limpens, H.G.J.A., K. Mosterd en W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON. 2001. Waarnemingsoverzichten. RAVON 4: 61-76.
- RAVON, 2003. Waarnemingenoverzicht 2001. RAVON, 5: 47-64.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- Roomen, van, M.W.J., A. Boele, M.J.T van der Weide, E.A.J. van Winden en D. Zoetebier. 2000. Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur. 2012. Vleermuisprotocol 2012. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdierverseniging.